

FOTOREPORTERID EESTIS ENNE TEIST MAAILMASÖDA

1920. aastate keskpaigaks oli Eestis vajadus palgaliste fotoreporterite järele muutunud ilmselgeks. Ajaloolane TÖNIS LIIBEK uurib, kes siis tegutsesid ja mis neist sai.

Kahe maailmasõja vahel ilmus Eestis küllaltki arvukalt ajalehti ja ajakirju, mis kõik vajasid aina enam fotoillustratsioone. Kui 19. sajandi esimestel kümnenditel piirduti välismaalt või kohalikelt professionaalsetelt ja amatöörfotograafidelt saadud pildilise materjaliga, siis 1920. aastate keskpaigaks oli ka Eesti ajakirjandusmaastikul muutunud ilmseks vajadus palgaliste fotoreporterite järele. Teadaolevalt esimeseks ajaleheks, kes 1925. aastal fotoreporteri palkas, oli piltidega nädalaleht Esmaspäew: „Harjunud inimest sellele kohale polnud saada. Mõni aeg kestnud katsetamise järel jäime peatuma noormehel, kel näis olewat fotoreporteri werd ja kalduwusi. See oli Artur Kalm – eesti esimene kutseline pressifotograaf. Kui Kalm sõitis pikedaks ajaks välismaale, sai tema järeltulejaks Hans Soosaar (1903–1961)¹, praegune o.ü. „Waba Maa“ lehtede fotoreporter. Kalm sai kodumaale jõudes „Pääwalehe“ fotograafiks.²“

Lisaks Kalmule ja Soosaarele on fotoajaloolane Peeter Linnap Teise maailmasõja eelse kutseliste fotoreporteriteks esile toonud Agu Kaske ja Udo Loigomit³ ning oluliste ajakirjanduse jaoks töötanud piltnikena Tartu fotograafi Karl Hintzerit (1895–1967)⁴ ja Oskar Viikholmi (s 1903)⁵. Fotoreportereid tegutses Teise maailmasõja eel aga teisigi.⁶ Nõnda oli Edgar Johannes Kalamees 1934. aastal ajaleht Postimees fotoreporteriks⁷ ning

1 Vt Tõnis Liibek, Hans Soosaar – fotoreporter Pätsi ajast Hruštšovi sulani. Eesti Pressfoto 2013. Tallinn, 2014, 10–16.

2 Olev Soots, Alati esimene! Esmaspäew, 29.08.1932.

3 Peeter Linnap, Eesti fotograafia 1900–1940. Eesti kunsti ajalugu. 5. 1900–1940. Tallinn, 2010, 546.

4 Vt Dorothee M. Goeze, Eesti pagulaste igapäevaelu. Karl Hintzeri kogu Marburgi Herderi instituudis. Väliseesti foto: näitus Kumu kunstimuuseumis 08.10.–19.12.2010, Tallinn 2010, 10–21.

5 Nõnda oli Viikholm aastatel 1930–1940 ajalehe Päävaleht lisa Nädal Pildis fotograaf, 1941. ajakirja Pilt ja Sõna ning 1942. aastast ajalehe Eesti Sõna fotograaf. Lisaks Hintzerile ja Viikholmile toob Linnap Nädal Pildis põhiliste fotograafidena ära ka Udo Loigomi, August Kiisla ja Osvald Toominga. Linnap, Eesti fotografiast, 548.

6 Autor tänab MTÜd Eesti Fotopärand, kes on Eesti fotograafide eluloolise andmebaasi näol olulist informatsiooni kogunud. Vt <http://www.linnamuuseum.ee/eestipiltnik>.

7 Eesti Riigigarhiiv, ERA 3167.1.305.

Karl Salong ajalehtede Vaba Maa ja Meie Maa fotoreporter.⁸ Kindlasti leidus palgali fotoreportereid kahe maailmasõja vahelisel perioodil teisigi.

Kuid kõigi nimetatud varaste fotoreporterite kohta on teada aga üllatavalt vähe. Kui Karl Hintzeri ja Hans Soosaare kohta võib leida veel piisavalt eluloolist andmestikku, siis teiste elulugudes leidub tänaseni suuri lünki.

Fotoreporter Artur Kalm sündis 29. septembril 1903 Märjamaal⁹ ning fotograafia õppis ta selgeks sõjaväes. Nimelt teenis reamees Kalm 1924. aasta kevadest kuni 1925. aasta sügiseni lennuväe rügemendi õppjaoskonna fotolaboratooriumis fotolaborandi õpilasena. Vahetult pärast seda, 1925. aasta novembrist kuni 1926. aasta septembrini töötas ta nädalalehe Esmaspäev ja ajakirja Ronga päävapiltnikuna ning seejärel 1930. aasta algusest kuni 1934. aasta veebruarini piltnikuna Päävalehe toimetuses. Alates 1935. aasta septembrist kuni vähemalt 1940. aasta veebruarini töötas ta ajalehe Uus Eesti fotoreporterina.¹⁰

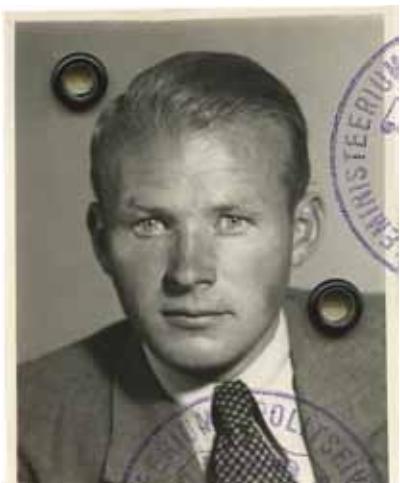
1936. aasta märtsis regiseeriti Kalm Tööoskusametis õppinud töölisena fotograafia alal. Selle vastu esitas protesti aga Eesti Meisterfotograafide Ühing eesotsas Peeter Parikase ja Valter Lembergiga, kuna Kalm oli tegutsenud ainult ajalehtede fotoreporterina ja polnud kunagi olnud fotograaf ega ka fotografiat õppinud mõne kutselise fotograafi juures. Seetõttu paistis Eesti Meisterfotograafide Ühingule, et selle tunnistuse väljaandmisega oli juhtunud eksitus. Protesti küll ei rahuldatud, kuid see vahejuhum annab aimu tollaste professionaalsete fotograafide suhtumisest fotoreporteritesse, keda ei tunnistatud isegi õppinud fotograafi nimetuse vääriliseks.¹¹ Sõja ajal põgenes Kalm Eestist, jõudes lõpuks USASe, kus ta suri 83. aasta vanusena 2. septembril 1987 New Yorgis.

8 Endel Püüa. Saaremaa fotograafid 1864–1940. Saaremaa muuseumi toimetised 2002, 154–155.

9 Välimissõna, ERA 1.3.1415.

10 ERA 1265.1.218.

11 ERA 1569.1.2105.

Fotoreporter Artur Kalm.
Välispass, Eesti Riigiarhiiv, ERA.1.3.1415

Photoreporter Artur Kalm.
Foreign Passport, Estonian National Archive,
ERA.1.3.1415

Artur Kalm. Poola president Ignacy Mościcki väljumas Tallinna Raekojast 1930. aasta augustis.
Eesti Filmiarhiiv, EFA.2.O-27421

Artur Kalm. Polish President Ignacy Mościcki leaving the Tallinn Town Hall in August 1930.
Estonian Film Archive, EFA.2.O-27421

Artur Kalm. Eesti Vabariigi riigivanem Konstantin Päts kõnelemas Tallinnas uuel turul 1905. aastal langenute mälestussamba avamisel. 1930. Eesti Filmiarhiiv, EFA.2.0-27425

Artur Kalm. President of the Republic of Estonia Konstantin Päts speaking at Tallinn's New Market at the inauguration of the monument for victims of 1905 events. 1930. Estonian Film Archive, EFA.2.0-27425

Paremal leheküljel / Right page:

Artur Kalm. Tallinn-Monte Carlo tähesõiduautod enne väljasõitu 26. jaanuaril 1937 Tallinnas. Eesti Filmiarhiiv, EFA.2.0-27350

Artur Kalm. Cars leaving for Monte Carlo Rally before start on January 26th, 1937 in Tallinn. Estonian Film Archive, EFA.2.0-27350

Artur Kalm. III Eesti meistrivõistluste hipodroomisõudu võitjad 3. juunil 1934 Tallinnas. Pärjaga üldvõitja Oskar Veldeman. Eesti Spordimuuseum, ESM F 45:7

Artur Kalm. Winners of the III Estonian Speedway Championships on June 3rd, 1934 in Tallinn. Oskar Veldeman with the wreath of the overall winner. Estonian Sports Museum, ESM F 45:7

Artur Kalm. Uue elektritrammiliini pidulik avamine Pärnu maanteel. Tallinna linnapea kindral Jaan Soots avab trammiliini rahvusvärviga läbilõikamisega 20. veebruaril 1936. Eesti Filmiarhiiv, EFA.2.0-27400

Artur Kalm. Festive opening of the new electric tramline in Pärnu maantee. Mayor of Tallin General Jaan Soots cuts the tricolor ribbon on February 20th, 1936. Estonian Film Archive, EFA.2.0-27400

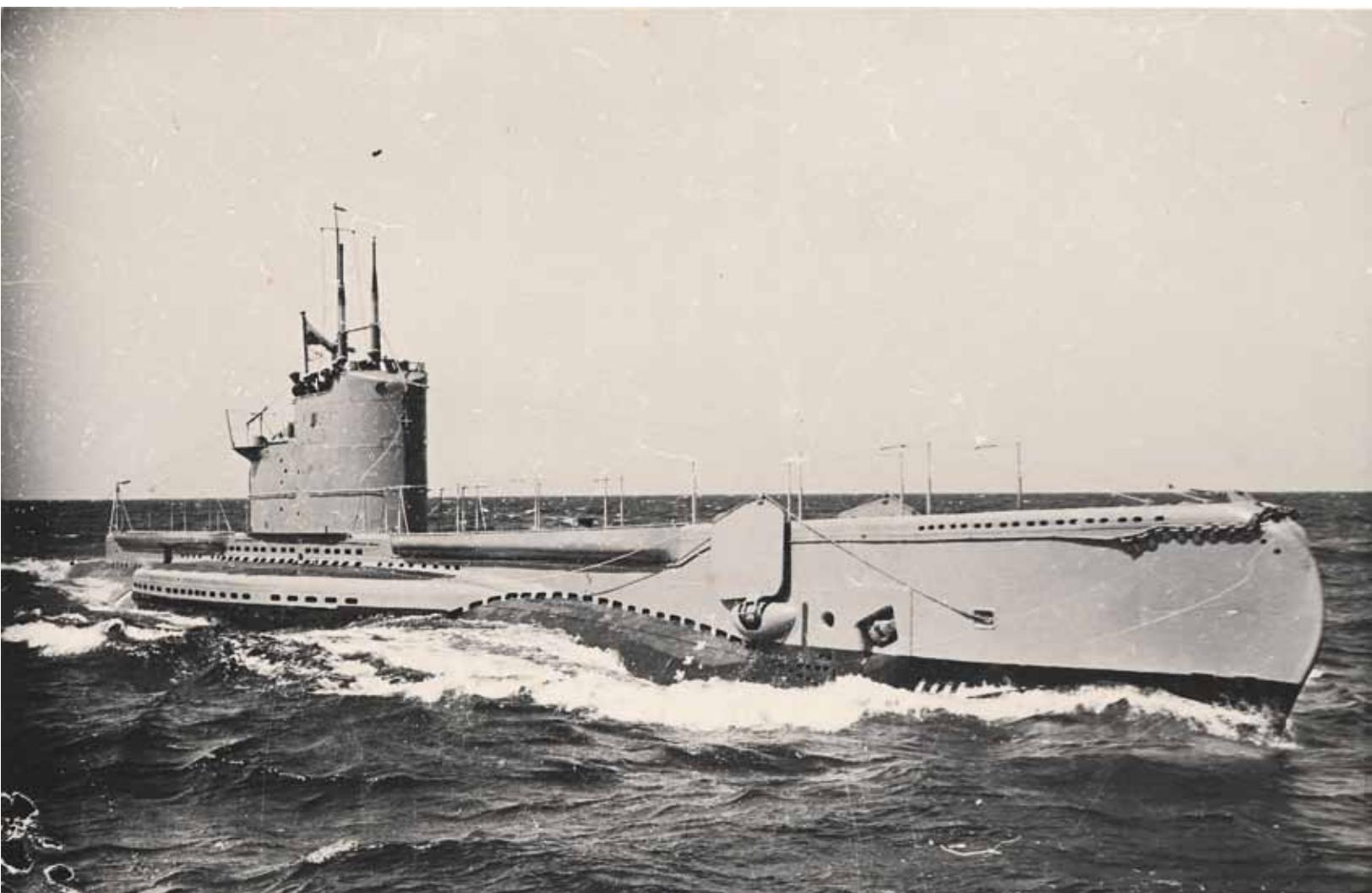

Artur Kalm. NSV Liidu kindralstaabi ülem marssal Jegorov Tallinnas Balti jaamas möödub aukompaniist 23. veebruaril 1937. Eesti Filmiarhiiv, EFA.2.0-27363

Artur Kalm. Marshal of the Soviet Union Yegorov passing the honor guard in Central Railway Station in Tallinn on February 23rd, 1937. Estonian Film Archive, EFA.2.0-27363

Artur Kalm. Kilingi-Nõmme 2. algkooli plahvatusohvrite matuserong teel Saarde kirikust kalmistule 25. aprillil 1937. Eesti Filmiarhiiv, EFA 2.O-27455

Artur Kalm. Funeral procession of victims of fire in the Kilingi-Nõmme Elementary School No. 2 from Saarde Church to the cemetery on April 25th, 1937. Estonian Film Archive, EFA 2.O-27455

Artur Kalm. Eesti esimene allveelaev Kalev Inglismaalt teel Tallinna 1. juunil 1937. Eesti Filmiarhiiv, EFA.2.O-27663 10

Artur Kalm. Estonia's first submarine Kalev en route from England to Tallinn on June 1st, 1937. Estonian Film Archive, EFA.2.O-27663 10

Artur Kalm. Eesti Vabariigi naiskodukaitse kaitseleidu suurparaadil Tallinnas Vabaduse platsil 23. juunil 1938. Eesti Filmiarhiiv, EFA.2.O-27893

Artur Kalm. Women's Corps of the Republic of Estonia at the grand parade of Home Guard at the Freedom Square in Tallinn on June 23rd, 1938. Estonian Film Archive, EFA.2.O-27893

Teine palgaline fotoreporter Agu (Aleksander) Kask sündis 22. novembril 1906 Viljandimaal Vana-Tänassilma vallas.¹² Ta õppis Tallinna Tehnikumis ning seejärel töötas ajakirjaniku ja fotoreporterina Päevalehe toimetuses ning uudiste- ja sporditoimetajana Riigi Ringhäälingus. Tema kohta on teada, et 1937. aasta juulis rajas ta Eesti Pressifoto Agentuuri¹³, kuid selle tegevus jäi üsna lühiajaliseks. Juba 1938. aasta lõpus likvideeris ta ettevõtmise. Agentuur vahendas Eestit puudutavaid fotoreportaaže välismaale ning teostas erinevaid fotolabori ja -kirjastuse alaseid töid.¹⁴

Teise maailmasõja ajal oli Kask juba sõjakirjasatjaks idarindel. 1944. aastal põgenes ta aga Saksamaale, kust jõudis 1950. aastal Roots'i. Seal avaldas ta metallitehases töötamise kõrvalt mitmeid romaane, kuid teadaolevalt ei jätkanud tegevust fotograafina. Kask suri Stockholmis 24. juulil 1977.¹⁵

Keerulise saatusega oli ka Karl Salong, kes sündis 29. mail 1908 Peterburis. 1918. aastal opteerus ta Eestisse ning asus elama Kuressaarde. Mõnda aega töötas ta fotoreporterina Vaba Maa ja Meie Maa juures. 1941. aasta juulis ta arreteeriti ja mõisteti Kaitseliitu kuulumise eest kaheksaks aastaks asumisele Tomski oblastisse. 15. augustil 1942 ta suri.¹⁶

Tartu fotograaf Edgar Johannes Kalamees sündis 30. jaanuaril 1913. aastal. Fotograafiaga tegeles Kalamees juba Tartu Kommertsgümnaasiumis käimise päevist, mille lõpetas 1932. aastal. Pärast seda töötas ta lühemat aega fotoreporterina Postimehe juures, kuid läks 1935. aastal Lui Kriisa fotateljeesse tööliks, jäädES sinna kuni 1941. aasta veebruarini. 1936. aasta kevadel lõpetas ta Tartu Tööstus-Majandusõpilaste kooli fotograafia töölal ning 1939. aastal sooritas õppinud fotograafi eksami.¹⁷ Maailmasõja ajal teenis ta lipnikuna Saksa sõjaväes, jäädvustades näiteks 1944. aasta märtsipommitamist Tallinnas.

Fotoreporter Udo Loigomi kohta leidub veelgi vähem andmeid. Teada on vaid, et ta sündis 19. mail 1911 Tallinnas, kus töötas kontoriametnikuna ka 1930. aastate keskpaigas.¹⁸ 1940. aastal oli Loigom ajaleht Kommunist fotoreporter ning Saksa okupatsiooni ajal tegi ta kaastööd ajalehele Eesti Sõna. Enne sõja lõppu põgenes ta Saksamaale ja sealt hiljem edasi USASe.

Teine maailmasõda laistas väga tugevalt Eesti fotoreporterite ridu. Enamus neist põgenes läände, kus keegi neist ei leidnud oma erialal enam tööd ning erandina jäi Eestisse vaid Hans Soosaar, kes jätkas tegevust fotoreporterina ka Nõukogude ajal.

Kõigist neist fotoreporteritest on Eestisse jäänud aga vähemal või suuremal hulgal pildistusi, valdavalt küll paberfotod, mitte negatiivid. Kuigi alates 1937. aasta algusest hakkas Riigiarhiiv vastavalt arhiiviseadusele süsteemiliselt fotosid koguma, ei olnud 1939. aasta suveks fotonegatiive kogutud, sest nende säilitamist peeti tülikaks. Vahetult enne Teise maailmasõja algust oli Riigiarhiiv kogunud umbes 7000 ülesvõtet peamiselt Vabadussõjast, vabariigi loomise päevilt ja hulgaliselt jooks-vatest sündmustest. Seejuures pöördus Riigiarhiiv ka ise fotoreporterite poole palvega saata neile fotosid ühest või teistest olulisest isikust või sündmusest.¹⁹ Üldjoontes on aga selle ajaperioodi fotoreporterite looming mõne üksiku erandiga väga halvasti säilinud. Küll leidub Rahvusarhiivi filmiarhiivis üle 4000 ülesvõtte Oskar Viikholmilt ning Saksamaal Herderi Instituudis Marburgis tuhandeid pildistusi Karl Hintzerilt. Agu Kaselt, Edgar Kalamehelt, Karl Salongilt ja Udo Loigomilt on aga Eesti arhiivides ja muuseumides säilinud vaid üksikud ülesvõtted. Paremini on säilinud Artur Kalmu fotod, neid võib Eesti mälvasutustest leida mitusada.²⁰

Eesti ajakirjandusfoto ja fotoreporterite varasem ajalugu vajab kindlasti edasisi uuringuid, et hinnata õiglaselt selle tegevusalata pioneerite ja arenguid.

¹² ERA 1.3.1510.

¹³ Agentuur asus Tallinnas Kullasepa 10. ERA 891.2.25462. Vt ka Eesti Filmiarhiiv, EFA.177.

¹⁴ ERA 1650.1.175.

¹⁵ Eesti kirjanike leksikon. Tallinn, 2000, 185j.

¹⁶ ERAF.130SM.1.8338.

¹⁷ ERA 3167.1.305. 1940. aastal koostas ta kaks fotograafia õpperaamatut „Õpime fotografiat“ ja „Kuidas pildistada“.

¹⁸ Hommikleht, 23.02.1934.

¹⁹ Kirjavahetus Uus Eesti toimetusega, fotograaf A. Vannasega ja teis-tega fotode kogumise kohta Riigiarhiivi. ERA 1265.1.218.

²⁰ Tema fotosid leidub arvukamalt nt Filmiarhiivi fondis EFA.2.

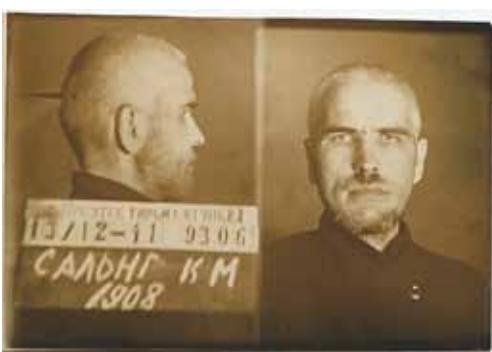

Agu Kask. Kave uus kauplus Majaomanike panga hoones Tallinnas 1930. aastatel. Eesti Ajalooarhiiv, EAA.2111.1.14104.1

Agu Kask. New Kave store in the building of Majaomanike Pank in Tallinn in 1930s. Estonian History Archive, EAA.2111.1.14104.1

Fotoreporter Agu Kask.
Välispass, Eesti Riigiarhiiv,
ERA.1.3.1510

Fotoreporter Karl Mihkel Salong vangistuse ajal 1941.
või 1942. aastal.
Eesti Riigiarhiiv, ERAF.130SM.1.8338

Photoreporter Agu Kask. Foreign
Passport, Estonian National
Archive, ERA.1.3.1510

Photoreporter Karl Mihkel Salong during his imprisonment in
1941 or 1942. Estonian National Archive, ERAF.130SM.1.8338

Edgar Kalamees. Märtsipommitamise tagajärjel hukkunud poisi surnukeha Suur-Ameerika tänaval
Tallinnas 11. märtsil 1944. Eesti Riigiarhiiv, ERA.R-68.1.5.23

Edgar Kalamees. A boy killed in the bombing of Tallinn in Suur-Ameerika street on March 11, 1944.
Estonian National Archive, ERA.R-68.1.5.23

PHOTOREPORTERS IN ESTONIA BEFORE WWII

By mid-1920s it had become clear that there was a dire need for paid photoreporters in Estonia. Below historian TÖNIS LIIBEK takes a look at their work and life.

Between the two world wars, there were many newspaper and magazines published in Estonia, all of which required photos. While at the start of the 19th century, periodicals in Estonia were buying most of their photos from local or foreign professional or amateur photographers, the situation had changed by mid-1920s and publications started to hire their own photoreporters. As far as known, the first Estonian newspaper that recruited a photoreporter was the illustrated weekly newspaper Esmaspäew, which wrote: „We did not find an experienced person for this job. After some testing we came upon a young man who seems to have what it takes to be a photoreporter. This man is Artur Kalm – Estonia's first professional press photographer. After Kalm left Estonia for a long time, his job was taken over by Hans Soosaar (1903–1961)⁷ who is working as a photoreporter of newspapers published by o.ü. „Waba Maa“. After he returned home, Kalm started to work for „Päewaleht“ as a photographer.”²

In addition to Kalm and Soosaar, the list of pre-WWII professional photoreporters includes Agu Kask and Udo Loigom³ as well as Tartu-based Karl Hintzer (1895–1967)⁴ and Oskar Viikholm (born in 1903)⁵, according to photo historian Peeter Linnap.

But there were also other photoreporters before WWII.⁶ One of them was Edgar Johannes Kalamees who was working for Postimees in 1934⁷ and Karl Salong who was employed by newspapers Vaba Maa and Meie Maa.⁸ Without doubt, the list of people who worked as professional photoreporters at that time is longer. There is surprisingly little information known about the life and work of these early photoreporters, with the exception of perhaps Karl Hintzer and Hans Soosaar.

Photoreporter Artur Kalm was born on September 29th, 1903 in Märjamaa⁹ and learned photography in the army. Between spring of 1924 and autumn of 1925 when he was a private, he was an apprentice in the photo lab of the Navy's training department. From November 1925 until September 1926 he worked as a photographer for the Esmaspäev weekly and the Ronk magazine. From the start of 1930 until February 1934 he worked as a photographer in the editorial office of Päevaleht. Since September 1935 until February 1940 he was employed as a photoreporter in Uus Eesti newspaper.¹⁰

In March 1936, Working Skills Board issued Kalm a certificate of a trained photographer. However, this was disputed by Peeter Parikas and Valter Lemberg from Eesti Meisterfotograafide Ühing (Estonian society of professional photographers) who said that Kalm had worked only as a photoreporter for newspapers and had never been a photographer nor studied photography at a professional photographer, and that therefore his certification was not legal. Their protest was rejected, but it shows the attitude of the then professional photographers towards photoreporters.¹¹ During the war, Kalm left Estonia and settled in US where he died at the age of 83 on September 2nd, 1987 in New York.

¹ See Tõnis Liibek, Hans Soosaar „Photoreporters from the Päts era to the Khrustshev thaw“. Estonian Press Photo 2013. Tallinn, 2014, 10-16.

² Olev Soots, Alati esimene! Esmaspäew, 29.08.1932.

³ Peeter Linnap, Estonian Photography 1900–1940. Estonian Art History. 5, 1900–1940. Tallinn, 2010, 546j.

⁴ See Dorothee M. Goeze, Daily life of Estonian refugees. Karl Hintzer's collection in Herder Institute in Marburg. Estonian Photo Abroad: exhibition in Kumu Art Museum 08.10.–19.12.2010, Tallinn, 2010, 10-21.

⁵ For instance, Viikholm was photographer of Nädal Pildis, a supplement of Päevaleht daily in 1930–1940, photographer of Pilt and Sõna magazine in 1941 and photographer of Eesti Sõna newspaper since 1942. In addition to Hintzer and Viikholm, Linnap also mentions Udo Loigom, August Kiisla and Osvald Tooming as main photographers of Nädal Pildis. Linnap, Estonian Photography, 548.

⁶ The author is grateful to MTÜ Eesti Fotopärand that has been collecting significant information about the life and work of Estonian photographers. See also <http://www.linnamuuseum.ee/eestipiltnik/>.

⁷ Estonian State Archive, ERA 3167.1.305.

⁸ Endel Püüa. Saaremaa photographers 1864–1940. Works of Saaremaa Museum 2002, 154–155.

⁹ Foreign passport, ERA 1.3.1415.

¹⁰ ERA 1265.1.218.

¹¹ ERA 1569.1.2105.

Udo Loigom. ETK tubakatehase lõöktöölised oma tööruumis 1940. Eesti Ajaloomuuseum, AM F 1035

Udo Loigom. Employees of ETK Tobacco Factory at work 1940. Estonian History Museum, AM F 1035

Udo Loigum. Saksamaalt naasnud riigitööteenistuslasi tervitavad 6. jaanuaril 1943 Raekoja platsil Eestimaa kindralkomissar Karl-Siegmund Litzmann ja Eesti omavalitsuse juht Hjalmar Mäe. Eesti Filmiarhiiv, EFA.27.O-172447

Udo Loigom. Public employees returning from Germany are greeted by Karl-Siegmund Litzmann, General Commissar of Estonia, and by Hjalmar Mäe, Head of the Directorate of the Estonian Self-Administration, on the Town Hall Square in January 1943. Estonian Film Archive, EFA.27.O-172447

Another paid photoreporter Agu (Aleksander) Kask was born on November 22nd, 1906 in Vana-Tänassilma municipality in Viljandi county.¹² He studied in Tallinna Tehnikum and then worked as a journalist and photoreporter in Päevaleht as well as a news and sports editor in public broadcasting company Riigi Ringhääling. In July 1937 he founded Eesti Pressifoto Agentuur¹³ (Estonian Press Photo Agency), but it went out of business already at the end 1938. His agency mediated photoreports from Estonia to abroad and provided other photo lab and photo publishing services.¹⁴

During WWII, Kask had become a military correspondent on the Eastern front. In 1944 he escaped to Germany and by 1950 had settled in Sweden, working in a local metalworking plant. He wrote several novels, but, as far as is known, did not continue to work as a photographer. Kask died in Stockholm on July 24th, 1977.¹⁵

Karl Salong who was born on May 29th, 1908 in St. Petersburg came to Estonia in 1918 and settled in Kuressaare. For some time he was working as a photoreporter for Vaba Maa and Meie Maa. In July 1941 he was arrested for being a member of the Defence League and sentenced for eight years to the labour camp in Tomsk. He died on August 15, 1942.¹⁶

Edgar Johannes Kalamees, a photographer from Tartu, was born on January 30th, 1913. He got interested in photography already when he was studying in Tartu school of economics that he graduated in 1932. He then worked briefly as a photoreporter for Postimees, and in 1935 was hired by Lui Kriisa photo studio where he remained until February 1941. In the spring of 1936 he completed his photography studies in a local trade school and in 1939 passed the photographer's examination.¹⁷ During WWII he served as an ensign in the German army and made photos of the bombing of Tallinn in March 1944.

Not much is known about Udo Loigom. We know that he was born on May 19th, 1911 in Tallinn and worked in Tallinn as a office clerk also in mid-1930s.¹⁸ In 1940, Loigom worked as a photoreporter for the Kommunist newspaper and during the German occupation contributed to Eesti Sõna. Before the end of the war he escaped to Germany and settled in US.

World War II had a devastating impact on Estonian photoreporters. Most of them escaped to the West, but none of them worked later as a photoreporter. Only Hans Soosaar remained in Estonia and continued to work as a photoreporter also during the Soviet era.

All these photoreporters had left in Estonia behind a number of photos that they had made, mostly on paper. Although the State Archive started to systematically store photos already in 1937 as required by the archive law, it had no negatives in storage by the summer of 1939 because their storage was considered inconvenient. By the time of the start of WWII, the State Archive had collected about 7,000 photos, mainly about the War of Independence, the early days of the Republic of Estonia and current events. State Archive itself asked photoreporters to send photos of some significant events or persons.¹⁹ Generally speaking, there are not many examples of the work of photoreporters from this period which have preserved.

While the film archive of the National Archive has more than 4,000 photos from Oskar Viikholm and the Herder Institute in Marburg, Germany, stores thousands of photos made by Karl Hintzer, there are only a few photos made by Agu Kask, Edgar Kalamees, Karl Salong and Udo Loigom in Estonian archives and museums. Fate has been more gracious towards Artur Kalm with several hundred of his photos preserved.²⁰

It is clear that the early history of Estonian press photography and photoreporters needs more in-depth research in order to raise public awareness about the pioneers and developments of this important profession.

¹² ERA 1.3.1510.

¹³ The agency was located at Kullasepa 10 in Tallinn. ERA 891.2.25462. See also Estonian Film Archive, EFA.177.

¹⁴ ERA 1650.1.175.

¹⁵ Estonian Writers' Lexicon. Tallinn, 2000, 185j.

¹⁶ ERAF.130SM.1.8338.

¹⁷ ERA 3167.1.305. In 1940 he wrote two textbooks of photography „Let's learn photography“ and „How to make photos“.

¹⁸ Hommikleht, 23.02.1934.

¹⁹ Correspondence with the editorial office of Uus Eesti, photographer A.Vannas and collection of other photos by State Archive. ERA 1265.1.218.

²⁰ Most of his photos are preserved in the Film Archive's section EFA.2.